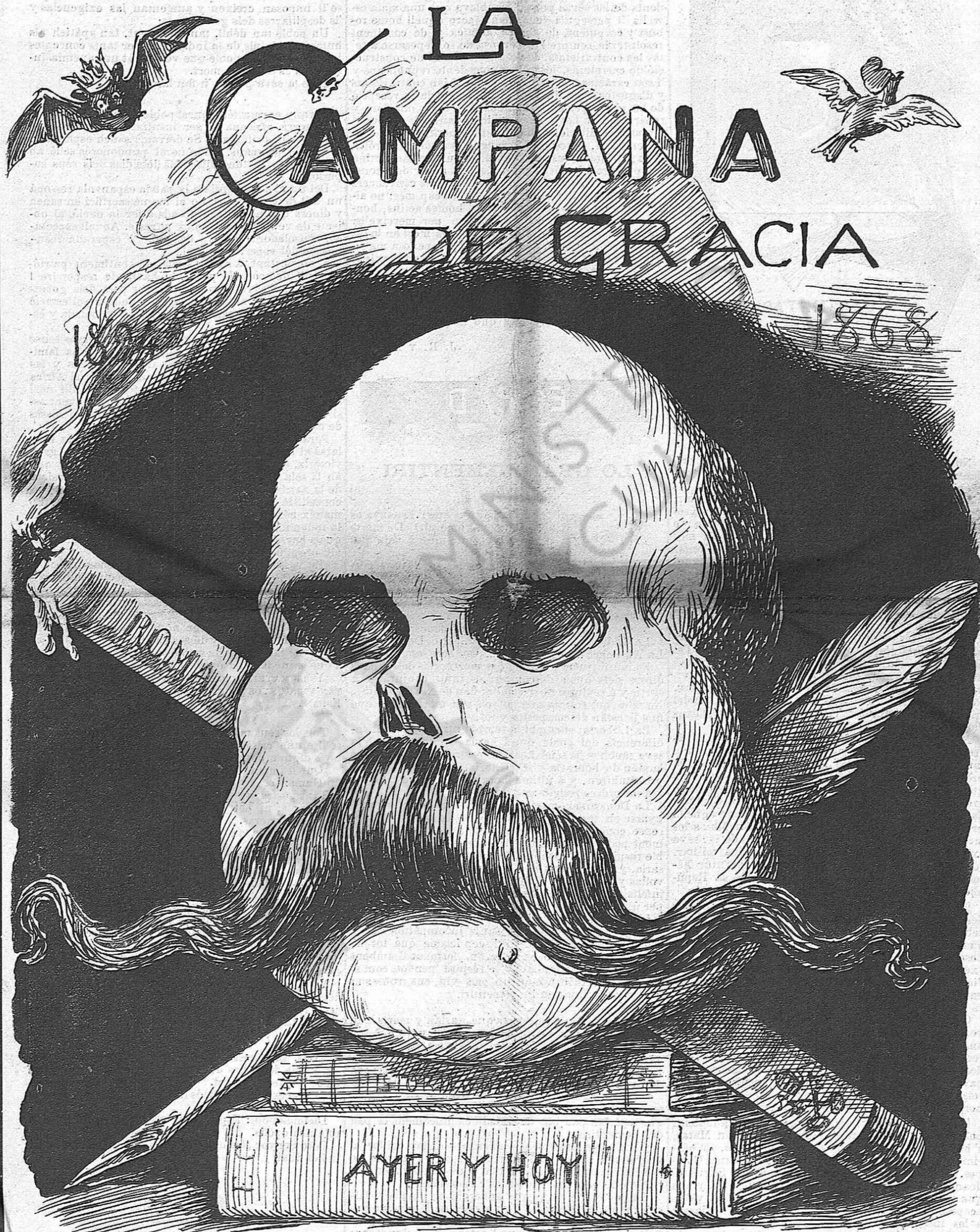

(0/38)

—«Vull sé immortal!»—Per serho s' esforsava:
sols la immortalitat era 'l seu nort.

Mes li ha surtit lo tret per la culata,
y encare viu y alenta... y ja es UN MORT.

JUAN MATAS HORTAL

UN altre company d'idees, que desapareix del món dels vius, omplintnos de dol lo cor. ¿Qui a Catalunya no coneixia 'l nom de Joan Matas? ¿Qui no 'l considerava com una de las figuras més simpàtiques del partit republicà?

No signé orador, ni atresorà aquelles altas y brillants qualitats intel·lectuals que colocan als homes privilegiats que las posseïxen, en lo pedestal de la fama desde ahont tant bé ó tant mal poden produhir; pero en cambi 's distingí sempre per la seva conseqüència, pel seu desinterés, per sa gran entesa de caràcter, per aquell esperit de sacrifici cada dia més raro, que porta als homes que 'l posseïxen a donar si es precis la vida y l'hisenda per l'idea que professan y per la patria a la qual idolatran.

Tota la seva existencia comensada a Figueras al any 26 y terminada en un hospital de Buenos Ayres lodia 21 de setembre últim, es un modelo de integritat, de abnegació y de pundonor polítich.

Signé Matas desde la seva infancia un dels deixebles del gran apòstol republicà Abdon Terradas. Tal com ell feya sempre las cosas, ab lo cap dret y 'l cor net, prengué una part molt activa en tots los moviments que precediren a la Revolució de Setembre. Perseguit y emigrat mes de quatre vegadas, lo dia del triuntf se mantingué fidel als principis republicans de tota la seva vida.

Al any 73, durant la República, desempenyá lo càrrech de governador civil de Girona alcansant una immensa popularitat. May mes s'olvidarà en aquella provincia 'l recort del esperit justicier é imparcial en que inspirá tots los seus actes. Amichs y adversaris lo proclamavan governador modelo. Martinez Campos, llavors brigadier qu' estava de operacions en aquella provincia tingué ocasió de rebre de Joan Matas los majors serveys, puig contribuí ab perill de la seva existencia, al restabliment de la disciplina militar, contra la qual s'estrellavan los esforços del futur héroe de Sagunto, soldat en aquell temps de la República espanyola.

Lo infame cop d'Estat del 3 de janer, lluny de fer desmayar a Matas, l'enardí fins al punt de ferli concebir l'idea de apoderarse del castell de Figueras, oferint aquella fortalesa a l'Assamblea nacional, y posant al seu servey l'entusiasme del poble y del exercit de tota la provincia. Aquell pensament que Joan Matas hauria realitzat ab la resolució que posava en totes las sévas cosas, no signé admés, considerant-se tal volta temerari.

Caygué la República, y l'home honrat que fins llavors venia consagrantli totes las sévas abnegacions, aná a reclurise a la llar doméstica. Cuydant dels interessos públichs havia descuidat los propis. Sa modesta fortuna basada en l'exercici del comerç se 'n havia anat per terra. Quan sortí de governador, no sols era més pobre que al acceptar aquell lloch de honor, sino que 's trobava totalment arruïnada.

Un altre que no hagués tingut aquell pundonor polítich que signé sempre 'l distintiu de Joan Matas, s'hauria agafat com a una àncora salvadora, als oferiments tentadors que li feu lo general Martinez Campos, apenas realitzat lo pronunciamient de Sagunto. Joan Matas los refusá plé de noble dignitat, y ans que claudicar en las creencias de tota la seva vida, acceptant la posició que li era oferta, preferí dedicarse a las inseguras lluytas del treball, després de una vida de agitació contínua y en una edat més propia

pera 'l descans, que pel combat, únich camí que li estava obert.

Nosaltres, en més d'una ocasió, siguerem confidents de las sévas penas. Semblava que una mala estrella 'l perseguia tenasment; pero aquell home robust y corpulent, de figura atlética y de continent resolt tenia sempre l'esperansa de sobreposarse a totes las contrarietats. Ficat en empresas de construcció de carreteras, los seus antecedents republicans y 'l seu caràcter massa digne li produhian contrarietats y disgustos a desdir. Quan se tractava de la recepció de las obras per ell executadas tot eran dilacions y reparos; quan havia de percibir las cantitats que acreditava, las dilacions anavan en augment.

Per últim, desesperat, prengué la resolució heroica d'expatriarse, buscant en la República Argentina camp verge a la seva activitat, al seu afany de reconstituir la perduda fortuna. ¡Ah! Es precis convencers que aquesta deitat es capritxosa com cap més: no alcansan sempre 'ls seus favors los homes actius, honrats é inteligents que 's desviuhen per mereixe'ls. De altra manera Joan Matas no hauria mort en lo llit de un hospital víctima de una llarga y penosa malaltia, a l'edat de 69 anys, lluny de la patria, privat dels últims consols de la seva familia y dels amichs.

Joan Matas se 'n emporta l'expressió més sentida del nostre condol, y deixa en l'història del partit republicà de Catalunya un exemple honrós y constant de virtut cívica, avuy més que may, digne de ser imitat.

J. R. y R.

LO GRAN CEMENTIRI

A fá molts anys que l'Espanya es un immens cementiri. De morts no 'n vulguin mes: a cada pas se 'n troban.

En modestas sepulturas dormen lo son etern cent idees generosas que en altre temps animaren a las multituds, enardiren lo seu cor y las ompliren de patriòtic entusiasmo.

La Llibertat... La Democracia... Lo Desinterés... La Abnegació... Lo Sacrifici... ¿Quántas sepulturas!... Es inútil trucar a las lápidas mortuorias dels ninxos dintre dels quals descansan: es inútil conjurarlos a sortir y a reviuire: no responen: han deixat d'existir... No falta qui sospita que no sols son morts, sino que fins ja están descompostos y tot.

La Llibertat sucumbí fá temps entre la general indiferencia del poble, que l'havia conquistada ab la seva sanch y 'ls seus heròichs esforços. Los que mes havian de honorarla y respectarla, son los que mes la prostituhiren, y a última hora van entregar al clero y a las ordres religiosas las sévas despullas.

La Democracia morí reventada. Un dia van empenyarse en ferli respirar l'ambient de la monarquia, sense comprendre que com a filla del poble únichament podia absorbir los ayres purs y lliures que 'l poble respira. La vestiren de cortesana per desnaturalisarla, y baix lo fuet dels governants, li feren donar voltes y mes voltes al manubri electoral, fins que la infelís acabá per perdre totalment primer las forsas y per últim l'existencia.

L'Abnegació, 'l Desinterés, l'esperit de Sacrifici s'evaporaren com essencias sutils incompatibles ab l'Egoisme, l'Inmoralitat y l'Escepicisme que tot ho invadeixen y tot ho empudegan, formant l'ambient de descomposició que avuy se respira per tot, com si en lloch de trobarnos en un país viu, ens trobessim fatalment reclosos en un cementiri.

Morts que caminan, morts que garlan y morts que menján y devoran es lo únich que aném veyent desde que vá proclamarse l'imperi de la restauració monárquica.

¿Quinas ventatjas ha tocat lo país de la calaverada de Sagunto?

—Vint anys de pau!—diuhen los que se 'n aprofitan. Pero qualsevol que ho observi bé, veurá fàcilment que aqueixa pau tan decantada es únichament la pau dels cementiris.

¿Vint anys consunció y anemia!—dirian millor, si volguessin parlar ab sinceritat y fossen capassos de esbrinar la causa verdadera de aquest defalliment terrible que pesa sobre totes las capas socials.

Un poble que deixa que governin en nom seu, falsificant sistemàticament l'expressió de la seva voluntat, en totes quantas eleccions venen celebrantse;

Un poble que permet que l'estafin, y no s'indigna;

Un poble que consent que 'l robin, y no s'exclama; Un poble que tolera que l'expresmin, y mira ab indiferencia com al compás dels immensos sacrificis que se li imposan, creixen y aumentan las exigencias y 'ls despilfarros dels governants;

Un poble tan débil, tan indiferent, tan apàtich als humans estímulos de la indignació per tants conceptes justificada, es un poble que vé sufrint una anèmia incurable, es un poble mort.

Y de la seva pell se 'n fan las tiretas.

Un any enrera feu aquest poble l'última revivalla. En terra africana vá ser insultat lo nostre pabelló per las taifas rifynyas. Se derramá sanch espanyola, sanch de germans. Un general pundonorós sellá ab la seva vida, los descuits y las dessidias dels seus superiors.

Del un al altre confi de la patria espanyola ressoná un crit de venjansa, y no hi hagué sacrifici en sanch y diners que no estés disposada a fer la nació, al objecte de venjar tan afrentós ultratje. Aquell espectacle consolador semblava designar l'esperada resurrecció del esperit nacional.

Y no obstant, a aquell esclat de sentiment patriòtic, fill del cor del poble, hi havia de respondre 'l càlcul del mes refinat egoisme, per part dels governants de la monarquia. La imponent manifestació popular signé ofegada primer; mes tart befada y escarnida.

Se gastaren millons en moviliar las reservas sense altre objecte que causar inútils molestias a las familias y anegar en plors los ulls de las esposas y las mares; y se 'n gastaren encare més enviant al Africa un verdader exercit, que havia de tornar de allí mitj avergonyit, sense haver disparat un tiro, havent assistit únichament a la celebració de un parell de missas de campanya.

Pera calmar la sobrescitació popular havia de apelarse al recurs de dir que haviam alcansat una gran victoria, sense derramar una sola gota de sanch y que ab la sola presencia de las nostras forsas, los enemichs de la patria s'havian rendit. S'afirmá que se 'ns concediria una pau ventajosa y honrosissima. Lo mateix héroe de las missas signé enviat a regatejar la indemnació y a tractar las condicions mediant las quals havia d'establirse la zona neutral, y torná de allí orgullós del resultat conseguit.

¿Ha passat un any! Y ni venen las sumas que s'havian compromés a satisfernos ni s'efectúa la demarcació de la zona neutral convinguda. Los nostres soldats están reduhíts a estreta reclusió dintre de la plassa de Melilla. Y si algun barco s'aproxima a las costas del Riff es saquejat per aquells piratas. La sanch del general Margallo y de sos valents companys no ha sigut verjada, ni s'ha satisfet encare 'l preu irrisori a que signé tassada en lo conveni de Marrakeix...

¿Y 'LS MATEIXOS HOMES QUE HAN INTERVINGUT EN TAN VERGONYÓS ASSUMPTO, CONTINUAN GOVERNANT L'ESpanya!

Tots los seus mals-de-cap consisteixen avuy en resoldre una crisis ministerial interna, sobre la qual no 's dignan donar al país l'explicació més mínima. ¿Qué li importa al país que caigni 'n Moret y puji en Gamazo?

Tant postrat se troba 'l pobre malalt que ja no té conciencia, ni pot afectar lo per res un simple cambi de sangoneras.

Lo torn de la fam es l'única norma dels governs de la Regencia.

Conservadors y liberals puján y cauhen en quan ho reclaman las públicas necessitats, sino quan ho exigeix lo ventrell dels que dejunan.

No fá molts días los directores insustituhibles de las dos pandillas, treyan comptes públicament dels anys que han governat los uns y 'ls altres.

Y deya 'l cap-padre conservador:—Es necessari que pujém nosaltres, perque dels nou anys que portém de regencia 'ls liberals n'hem gosat set y dos escassos els conservadors.

Y responia 'l cap-padre fusionista:—Es veritat; pero dels deu anys que va durar la primera monarquia de la restauració, vosaltres vareu governarne vuyt: per lo tant encare no estém en paus.

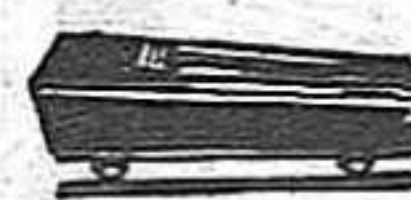
Aixís, ab aquest naturalisme crú y asquerós, se disputan las despullas de la nació aquestas dugas collas de cuchs de cementiri.

No es certament lo més trist que ho fassin, sino que 'l país ho toleri.

Dicididament: Espanya avuy no'és una nació, sino una necrópolis.

Pero Senyor ¿quin dia ressonarán las trompetas del judici final?

P. K.

¡VANITAT!
Lo que diu un mort)

—¡Y que n' es de folerera la misera humanitat!
¡Ab quina tranquilidat fingeix, la gran embustera!
Durant l'any, al cementiri no hi he vist may altra gent que la que forçosament devia haver de venirhi.
Fora dels acompanyants que porta sempre un enterro, á dintre d' aquest desterro ¡qué sols hi hem viscut, germans!
Ningú, ni per compliment, ha vingut á visitarnos, siquiera per preguntarnos si hi estém bé ó malament.
La pols qu' entela las glorias d' aquell que la vida pert, es l' únich vel que ha cubert nostras lápidas mortuorias.
Sota 'ls sálzers y 'ls baladres dormían sense cuydados los tios idolatrados y 'ls inolvidables padres.
Ni l' net venia pel avi, ni l' germá pel seu germá, ni sentiam murmurá prechs ni oracions de cap llabi.
La mar corgolantse al peu y l' vent xiulant nit y dia: fora d' aquesta armonia silenci per tot arreu.
Lo mon volia gosá, necessitava olvidarnos, y al tractor de visitarnos, pensava:—¡Altra feyna hi ha!

Avuy la decoració ha cambiat radicalment; sembla que aquí dins talmant hi hagi una festa majó.
Cents de cotxes al portal comitivas seductoras de senyors y de senyoras vestits de pontifical.
Un que porta un ram de lliris, un altre ab un pensament, un altre qu' está encenent una llantia y quatre ciris.
Aquest clava una corona pintada d' un vert molt viu; aquell penja un llas que diu: —¡A mi adorada Madrona!
Y aquí, allá, per tots cantons se veu un núvol de gent arreglant coquetament creus, ninxos y panteons.
¿Per qué ho fan aixó? Aquests munts de coronas y fullatje ¿son realment un homenatge als desventurats difunts?
Los qu' estém dintre aquests nius ho hem aclarit sense esforços: aixó, que sembla pels morts, tot se fa no més pels vius.
Tot se fa perquè Fulano si vé, tingui d' exclamá

—¡Miréu que bonica está la llosa de don Mengano!
Perque la turba curiosa, que vé aquí com qui va á fira, cridi al veure 'l ninxo:—¡Tira, quina cosa més preciosa!
En fi, perque 'l Noticiero digui: *El panteón de Tal es un alarde genial del arte más verdadero.*
Aquests son tots los motius dels precipitats recorts que avuy per avuy los morts sembla que rebém dels vius.
Aixó es tota la vritat seca, pelada y enterá...
¡Qué n' es, que n' es d' embustera la misera humanitat!

C. GUMÁ.

ESpanya Y 'L «TENORIO»

molt relacionat ab ell.
Mirin l' explotació de que som víctimas, recordin las mentidas ab que fa anys ens están entretenint, y francament, vejín si
»esa tierra de fé llena,
»que atropella sin temor
»la planta del vividor
»que espera solo armar líos
»¿no es verdad, lectores míos,
»que es el colmo del candor?»

Lo poble prou s' exclamá, y firma protestas y fa manifestacions; pero 'l jefe del gubern se 'n riu interiorment, y mentres los contribuyentes esbalotan, ell pensa:
»¡Cual gritan esos malditos!
»Pero ya veremos presto
»si en el nuevo presupuesto
»no pagan caros sus gritos...»

Y en efecte, en l' exercici económic següent tots los impostos y contribuciones surten aumentats.
Lo ministre d' Hisenda ho diu ben clar al donar compte de lo que ha fet pera aumentar la recaudació:
»Yo á las fábricas bajé,
»yo á los talleres subí,
»yo las granjas escalé
»y en todas partes dejé
»memoria amarga de mí.»

Tan amarga, que casi bé ha deixat á tothom sense camisa.
¡Y si al menos fentho d' aquesta manera la nostra situació económica millorés, y 'l tresor nacional surtis d' apuros d' una vegada!
¡Ca! Detrás de l' un enredo 'n ve un altre; á continuació d' un déficit un altre de mes gros.
¿Qué ha de fer lo ministre en aquest cas?
Lo qu' ell diu:

»Tres veces llevo perdida
»la Hacienda, mas yo soy franco;
»mientras nadie me lo impida,
»lo arreglo todo enseguida
»pidiendo papel al Banco.»

Y 'l Banch imprimint bitllets y 'l gubern gastantlos, ens aném ofegant en un mar de paper, del qual Deu sab de quin modó 'n surtirém.
Tots los nostres esforços, tots los sacrificis venen á ser inútils. Vam donar una pila de millons, al objecte de que 's construhís una esquadra, y ara 'l ministre de Marina per tota explicació ens endossa aquests versos:
»No os podéis quejar de mí,
»millones que yo cobré,
»si buena vida os quité,
»buena sepultura os di.»

Molt bona y molt ampla. Tot lo diner ha anat á parar al fons del mar.
Lo gubern no te altres pensaments ni preocupacions que menjar, viure y anar tirant sense amohinarse ab lo que passará demá ni recordarse de que tant va 'l cantí á la font que al últim se trenca.

Surt un ministre, n' entra un altre; se 'n va aquest, ne ve un de nou... y en compte d' ocuparse de la cosa pública, sembla que l' un diu al altre, referintse á la poltrona ministerial:
»¿No es verdad, dulce orador,
»que en esta cómoda silla,
»más pura la paga brilla
»y hasta se come mejor?»

L' únich núvol qu' enterboleix la seva tranquila existència es aixó qu' ells ne diuhen lo *turn pacifich* dels partits.
Quan manan los conservadors, los fusionistas s' impacientan y fan soroll á la porta de la cuyna; quan los fusionistas poden entrarhi, 'ls conservadors passen tot lo dia murmurant y protestant de la voracitat dels seus antecessors...
L' un jefe va á veure al altre, demanantli imperiosament lo poder per motius de alta conveniencia... alimenticia, y 'l que en aquell moment ocupa 'l candelero generalment li respón:

»¡Bueno! Pues mi puesto así
»te empeñas tanto en pedirme,
»cuando me resuelva á irme
»tú lo ocuparás por mí.»
¿Fins quán durará aquesta moixiganga?
¡Vajín á sapiguerho! Tal vegada fins que 'l poble tiri 'ls seus comptes y encarantse ab los gubernants los digui:
»Usé el voto y no valió,
»y pues queréis actos... vivos,
»de mis pasos sucesivos
»responda el que los movió.»
Perque hi ha que tenir present que, com ja diu lo Tenorio,
»un acto de decisión
»da á un pueblo la salvación.»

A. MARCH.

BATALLADAS

o cardenal Monescillo no vol ser menos que 'ls bishes que van renirise á Tarragona, y tracta de convocar un concili á Toledo, havent demanat ja la deguda autorisació.
Pero com ell es carli, no es difícil preveure que 'ls seus propòsits se reduheixen á destruir l' efecte de las declara-

UN CAP DE MORT

Aventura lúgubre inspirada en un dibuix de Apeles Mestres

Al Colegi de Medicina s' havian inaugurat las clases: ja 'l catedra tich comensava á explicar los ossos del cos humá, quan jo vaig sentir un gran desitj d' ossos, aquell ma teix desitj que tenen molts donas en los últims mesos de son embrás.
¿Cóm t' ho farás per possehirne algun? me preguntava. Lo camí mes curt sens dupte, consisteix en comprarlos: pero 'ls mossos del Colegi 'ls fan pagar una mica massa, y 'ls diners entre estudiants es lo que mes escasseja, sobre tot haventhi tants billars y tants cafés y tantes donas guapas y aquellas dispeseras exigents, que quan volen cobrar no tenen ni donan pau ni sossego.
Tot de un plegat me vingué una idea lluminosa. ¿Ahont—vaig dirme—trobarás ossos mes que al cementiri?
Vaig anarhi una tarde, vaig seguirlo del cap de munt al cap de vall, entaforantme en tots los recons y reconets... y no 'n vaig veure cap: tots eran colgats.
—Escolti—vaig dir al porter—jo soch estudiant de Medicina: m' hauria de fé un favor.
—Digui.
—Hauria de proporcionarme alguns ossos per estudiar.
—Imposible: ho tenim privat.
—¿Qué té por que algún mort se queixi de que se li haja pu-lit l' esqueleto y li vingui ab reclamacions?
—No tinch por de res, pero li repeteixo que no pot ser. Per lo tant jove, si no vol res mes, ja hem acabat.
Y va girarse'm d' esquena.
De retorn á casa, obsesionat per l' idea de possehir de totes maneres lo que ab tanta vehemencia desitjava, de repent vaig donarme un cop al front com qui mata un mosquit, exclamant:
—Victoria!... Ja 'l tinch!... Ja son meus.
Y l' endemá á altas horas de la nit, quan lo quart minvant de la lluna illuminava vagament lo *Camp de la quietut*, un jo-

ve decidit á tot, escalava las tapias del cementiri. Aquell jove era un servidor.
Reynava per tot arreu lo mes solemne silenci, y jo anava avançant cautelosament com una sombra camí, de la fossa comú. Grossos núvols com manyochs de guata flotavan per l' espay y la lluna s' hi amagava y reapareixia á cada instant, com si l' acte que anava á realisar li causés horror per una banda y excités per altra part la seva curiositat de dona.
Arribat per fi á la fossa comú y empunyant un cávech que allí hi havia, vaig estar furgant llarga estona en busca dels ditxosos ossos. Per últim lo cávech topa ab un objecte que pe-ta ¡rech! soroll de ossos humans que 's trenca. Mes al mateix temps que ansíós m' hi abrahono per cullirlos, brollan de la terra un sens fi de lumenetas y 's sposan á divagar tremolosas á tot mon entorn. No semblava sino que 'ls difun'ts, amos de aquells ossos, volguessen espantarme, ensenyantme capsas en las quals hi haguessen acabat d' encendre mistos. Y la veritat es que las camas me tremolavan y una suor freda 'm corria cara avall.
Pero jo ferm que ferm; ab las mans descolgava, palpava, buscava, aclucant los ulls per no veure aquellas pahorosas llumanetas. Per últim trobo una cosa rodona... un cráneo... la part mes noble y complicada del esqueleto humá... Precisament era lo que mes me convenia.
L' arreplego, l' embolico ab un mocador, y me 'n vaig mes que depressa, sense girar: la cara per no veure las llumanetas que per tots costats volejavan com si m' empaytessin. Arribo á la tapia, y aguantant ab las dents los quatre panys del mocador m' hi enfiló y salto á l' altra banda en lo precis moment en que 'l rellojete del cementiri llansava al espay ab tó solemne y pausat las dotze campanadas.
¡Quina aventura mes tétrica!

Al arribar á casa estava anguniós, amatat de suor de cap á peus. Bregant ab lo cávech y ab los ossos, devia haverme caygut de la butxaca la capsa de mistos: lo fet es que no vaig trobarla, tenintme que ficar al llit á las foscas. Sobre la taula d' estudi, entre mitj dels llibres, vaig deixar lo mocador y 'l cráneo que havia robat á aquell mort que 'm perseguia.
Un cop ficat al llit ben arrebolat ab los llansols, y després

de revolcarme llarga estona, al últim vaig lograr dormirme.
Y un somni horrosós vingué á omplirme d' esglay.
Vaig veure entrar al quarto un esqueleto: los ossos de sos peus, á cada pas que feya, ressonavan ab to sech sobre las rajolas. Per últim se 'm planta davant del llit: l' esqueleto 'n tenia cap y á pesar de tot parlava. Encare no he pogut entendre de ahont li sortia la veu.
Lo primer saludo que 'm vá dirigir, sigué un crit de:—¡Lladre!...
Jo me 'l mirava espahorit, sense saber que respondreli.—Lladre, mes que lladre!... Tórnám lo que m' has prés.
—Pero home—li vaig dir al últim procurant calmarlo—tór-nate'n al Cementiri ¿Qué 'n farás tú de aqueix trasto? ¿No veus que ja 'ls cuchs se t' han menjat lo cervell!...
—¡Tórnamel desseguida!
—Pero no comprens que jo 'l necessito per estudiar?
—També 'l necessito jo.
—¿Se pot saber perquè?
—Per coure monjetas.
—¡Aquesta si qu' es bona!... ¿Que també menjén vosaltres?...
—No t' haig de donar cap més explicació. Aquí hi vingut á buscar lo qu' es meu. ¿M' ho tornas ó no m' ho tornas?
—Pero...
—Digas: ¿m' ho tornas ó no m' ho tornas? ¿Si ó no?...
Y adoptant una actitud amensadora, se 'm va tirar al damunt, agafantme pel coll ab sos dits llarchs, sechs, ganxuts... Vaig donar un xiscle espantós, y vaig despertarme.
L' esqueleto havia desaparecut... ó millor dit s' havia desvanescut aquell mal somni.
La claror del dia entrava al quarto pel finestró mitj badat. Vaig saltar del llit, dirigintme cap á la taula pera examinar aquell cráneo, que havia sigut objecte de tanta brega y consolarme contemplant lo fruyt de la méva conquesta. Encare estava allí embolico ab lo mocador, tal com l' havia deixat al arribar de la méva excursió nocturna.
Lo desembolico... 'l miro... y ¡Jesús! Ab una mica més caich en basca. Lo que havia portat del cementiri no era un cráneo... Era un olla sense nansas. L' esqueleto del somni tenia rahó; aquell trasto li hauria pogut servir pera coure monjetas.

MR. EUGOL

LA CORONA D' EURA

RECORT D' UN PRIMER DE NOVEMBRE.

UAM vam arribá al sant lloch del etern descans, encare 'l sol, aquell sol de Novembre que joganer s' amaga á voltas darrera núvols de pluja, reflectia sa llum groguenca per las rengleras del ninxos, y hanyava ab sa claror, lo quadro qu' en semblant dia ofereix la casa dels morts.

Allí haurian vist afanyosos, com qui cumpliceix una costum, mes qu' una necessitat del sentiment, á personas que arreglavan, entre ensopegadas y sorolls, capellas y sepulcres; en aquell lloch haurian notat la fredor que 's sent al retronar lo martell sobre 'ls envans, darrera 'ls qué, sembla que 'ls morts demanin per caritat, ab la veu del horror, que no se 'ls atormentin; ó be 's creu escoltar sarcásticas rialladas, llansadas per qui, desenganyat, endavina que no es un afecte del cor, sino la humana vanitat lo que obliga á n' els seus que encare viuen, pel que dirán, á que 's recordin d' ell.

Ab aquestas notas que donan angunia, hi contrastan altres—com contrasta 'l cuch que s' arrorega, ab la papallona que s' enlayra—tendres, consoladoras —Una pobre mare arreglant, plorosa, 'l niuhet ahont dorm 'l últim son el fill que tant estimá; 'l angelet quin retrato penja á la vista de tothom, junt ab la corona que li dedica, perque 'ls visitants vegin el be de Deu que la mort, may compassiva, se n' emportá. ¡Pobra dona! Encén la llantia, escampa flors, petoneja ab plaher avans d' anarsen le imatge del nin y surt del cementiri ab cert goig, al pensar qu' aviat ella anirà á fer estada per sempre, junt á las despullas de son noyet.

Quan se contempla aqueixa sinceritat, aqueix dolor que perfuma, com perfuma la rosa á pesar de sas espinas, l' esperit no ho véu tot negre, y la figura de la mare, agrandintse, desperta desitjos de esser poeta pera dedicarli 'l millor cant de la lira ¡Quina diferencia entre aquesta puresa de sentiments y aquells que 's manifestan sols per luxosos adornos; per coronas que valen un sens fi de diners; per blandons qu' al cremar, ennegreixen y mustigan los rams de flors que potser devian esser tirats als peus de una baylarina...! —Creuhan alguns que 'l carinyo 's dona á conèixer enfarfegant las tombas d' objectes.

Lo pensament, emblema del recort, consta de pocas fullas, y ell, val mes que totas quantas toyas de flors puguin lluhir á n' els marbres del sant camp.

Aquestas ideas ens venian al cervell y sobre ellas enrahonaxam, quant de prompte 'l company que ab mí visitava 'l cementiri, va agafarme per un bras, y sens dir ni un mot, 'm portá per entre aquells carrers á un lloch retirat, ahont tan sols s' alsava una gran creu qu' extia descans brassos, com per acompanyar á tots els que sota d' ella descansavan... Era la fossa comuna.

—Veus—va dirme mon amich—allá exhibició de sentiments ficticis; aquí senzillés: la pau de la tomba... Al altre lloch bullieci, murmuracions; aquí, repós que convida á pensar ab los que ja no son.

No vaig dar cap resposta; tant sols vaig moure 'l cap avant y enrera com afirmant lo dit per ell, y aquest, tallant d' amat un branquilló d' eura aferrada á la paret, va fer una corona que posá sobre aquell espay de terra ahont van á parar quantas á n' aquest mon pertanyen al contingent anónim; que encare que son homes com els altres, y com ells tenen cor per sentir, y cervell per pensar, sos fets no troban poetas qu' els cantin, ni sas heroicitats historiadors que las escriguin.

M. RODRIGUEZ CODOLÍ.

EN LO CEMENTIRI

Fa mal efecte, en vritat, fúnebre camp de la mort, que á dintre ton lloch sagrat la insolenta vanitat hi falsifiqui 'l dolor.

Al mirarte, puch de sobras parlar per experiencia, puig á jutjar per tas obras tens un recó trist pels pobres; pels potentats preferencia.

Y encare ab sinceritat he sentit á dir á alguns que aquí acaba la maldat, l' orgull y la vanitat, y que un cop morts tots som uns.

Tots som uns y la riquesa s' ensenya ab balls panteons d' imponderable bellesa y esculpida la noblesa ab mil timbres y blasons que ab pena fan exclamar al veurer tants tresors junts: —Aquí no s' hi vé á plorar Aquí sols s' hi vé á admirar la riquesa dels difunts.

Pensant la lógica estranya que tanca la vanitat de qui 'l diner l' acompanya, veig un recó trist qu' entranya tot un mon de crueltat.

Un clos amagat, com fet perque no 'l veji ningú; un portal rónch y estret y un lleterro á la paret que diu clar: FOSSA COMÚ.

En miler de creus corcadas y ab irrisoria igualtal allí terra colocadas y fins caixas destrossadas y algun cráneo destapat.

De aquellas creus, ni en sols una hi ha un trist indici ni un nom per no doná idea alguna; perque als sers sense fortuna

ha d' olvidarlos tothom.

¿Y ha de passar de vritat que aquí acaba tot desfici? Si veig que á aquest camp sagrat té un lloch de palaus poblat y pels pobres un hospici!

¡Quin contrast mes eloquent! ¡Si fins n' hi ha per consumirse ab lo que passa actualment! Veyent aixó, francament, hasta fa fástich morir.

Per lo tant, mort malehida, vist aixó com s' ha posat, te demano desseguida que no vull morir; vull vida per tota una eternitat.

Y si acás ab tas dalladas vols qu' un dia siga teu, jo no estich per caramadas, y á tiros ó á matralladas, te trauré del davant meu

J. PUIG CASSANYAS.

L' H* TUPÉ

Es impossible figurarse la cara que faria el H* Paz lo dia qu' en lo Consell de ministres va tractarse la qüestió de la masoneria, á propòsit de la noticia propagada pels carlins afirmant que la Reyna-regent y 'l seu fill estavan afiliats á l' ordre masónica.

La senyora que ocupa 'l trono d' Espanya, per lo vist, va mostrarse altament ressentida de que respecte d' ella y del seu fill fessen corre una cosa semblant, y allá, en plé consell de ministres, vice-presidit per l' H* Tupé va pendres l' acort de perseguir com injuriosa y calumniosa aquella imputació.

Cada hù es ben lliure de pendres las cosas á la seva especial manera. Si hi ha qui 's considera injuriat si li diuen Cul d' olla ¿com hem d' extranyar que hi haja també qui 's tinga per calumniat dihentli Franc-masó?

Lo que no 's concebeix, ni 's pot admetre es que D. Práxedes baixés lo cap y s' arronsés, convertintse en una especie d' escolá d' amen, y passant per tot á cambi de no deixar la tallada del poder. Perque del fet resulta que un govern presidit per un gran 33, per un home que ha despenyat dintre de la franc-masoneria las mes altas dignitats, no ha reparat en decretar que 'l títul de franc-masó adjudicat á una persona, enclou un concepte injuriós y calumniós. O per dirho mes clarament: D. Práxedes que ha vingut formant part de la masoneria casi desde que va tenir us de rahó, si hem admetre 'l concepte de la injuria, tal com la defineix lo códich penal, s' atribuïe una qualitat que desdora, desacredita y menoscaba á la persona que l' ostenta; y admetent lo concepte de la calumnia definida també pel mateix Códich, se imputa la comissió de algun delicte dels que donan lloch á procediment de ofici.

¿Es possible concebir major monstruositat?

D. Práxedes podia dir:

—Es molt sensible, senyora: qu' errònea y maliciosament li haja sigut atribuïda una qualitat que li repugna, per mes que hi ha á Europa reys y soberans, prínceps poderosos y alts personatjes que s' honran formant part de la franc-masoneria. Jo mateix aquí ahont me veu, soch franc-masó y no me 'n amago. Per lo tant limitemos á desmentir una noticia falsa, que no es mes que una maniobra de la masoneria blanca la qual va buscant lo descredit de las institucions, á benefici exclusiu de Carlos VII. Perque si s' ha de perseguir com injuriadors y calumniadors als que l' han propalada, no 'm queda altre remey, senyora, que deixar la cartera ara mateix, per cenyirme 'l mandil; abandonar la Presidencia del Consell de Ministres per refugiar-me á la Logia, desde ahont dech consagrame ab la major energia á la defensa del bon nom de l' ordre.

Aixís es com hauria hagut de parlar el H* Paz, si per ell la franc-masoneria no hagués sigut com tot lo demás, inclos la Llibertat y la Democracia un medi apropòsit per escalar las alturas del poder, al objecte de renegar de tots los seus antecedents, una vegada obtinguda la cobdiciada breva.

Se compren que la franc-masoneria espanyola haja vist ab tal disgust la debilitat y l' apostasia del H* Paz, y estiga resolta á cridar-lo á capítul, y á passarlo, com vulgarment se diu, per las baquetas.

Es mes que probable que D. Práxedes deixaré de respondre al emplacament, perque ni en tots los capituls de la seva gramática parda hi havia de trobar la mes minima disculpa en abono de la seva conducta. Fará 'l sort, y tal vegada 's riurá dels franc-masons y de l' ánima que 'ls aguanta.

—A mí—dirá segurament—m' aguanta 'l caldo de las ollas del pressupost, y pels anys que 'm quedan de vida, no 'm convé cambiar de régimen alimentici.

Si aquest es lo seu llenguatge, será precís reconèixer que hi ha home que comensa sent Gran Orient y acaba convertintse en Ponent sense grandesa.

H* TERRIBLE.

FOCHS FOLLETS

Com las flors del cementiri las noyas devotas son, puig per hermosas que semblin repugnan casi á tothom.

—¡Pobra mare!—repetia l' Isabel tot avansant y 'l seu marit per calmarla li deya de tant en tant: —No sé perque 't desconsolas sabent com sabs, Isabel,

qu' ella al mori, entra á la gloria y nosaltres dos al cel.

Fns á dintre del fossá hi ha d' haver la llei perversa de distingirnos á tots en classes com es de veure. Los richs en grans panteons ó en sepulturas de pedra, en ninxos los menestrals y 'ls pobres com sempre á terra.

Aquest ós que ab lo peu tothom fa corre anéu á sapiguer del difunt qu' es. Si aixó es difícil ara, imaginéuvos si l dia del judici ho será mes.

Quan jo 'm mori en lo pilot dels que n' hi haji, mes poseume perque fins mort y enterrat vull serjdel que sempre perden.

—Dessota d' aquesta llosa hi ha d' un hipócrita 'l coix. —Ara ja sé perque hi neixen pensaments de tots colors.

A dintre d' eixa bardissa hi varen tirar fa poch l' indemnissació de guerra que 'ns té de pagá 'l marroch. Veus aquí un mort que no sabeu com acabá de enterrá perque resulta que 'l pobre es mitj moro y mitj cristiá.

Aquí jau lo partit de D. Emilio que mori renegant com un malvat y fugint com un llop de la República. Que Deu y el papa l' hajan perdonat.

JOAN VILASECA.

LA NIT DE TOTSANTS

ON Práxedes s' atura al portal del seu despai y dirigintse al criat que vigila l' antessala:

—No soch aquí per ningú—li diu: —¿ho sents? ¡per ningú!

Y entrant seguidament al seu quarto, tanca la porta d' una revolada.

—Bueno,—murmura 'l criat, repetint la consigna, per pór de que se li olvidi:—no es aquí per ningú.

Encare no acaba de assentarse en la cadira que hi ha al pen de la porta, compareix en Cánovas.

—Lo teu amo? —No hi es—contestá 'l criat, atenentse á las ordres rebudas. —¿Com s' entén! Si 'l porter m' acaba de dir que sí.

—Donchs si 'l porter li acaba de dir que sí 'l amo m' acaba de dir que no.

—¡Ah!—fa don Antón, agafant familiarment al pobre criat per l' orella:—¡conque ell t' acaba de dir!... ¿Es á dir qu' es aquí y me 'l negas?

—¡Ja veurá!—exclama 'l pobre dependent una mica esporuguit:—¡com ell m' ha declarat categóricament que no era aquí per ningú!

—Pero ¿que 't creus que soch un ningú, jo? —¡Oh! A mí 'l amo...

—¡Apártat, apártat!... ¡Jo considerat com un ningú! ¡Un ningú en Cánovas!...

Obra la porta d' una estrabada, 's fica á dintre y torna á tancar. Don Práxedes, al veures interromput per tan inesperada visita no pot dissimular lo seu mal humor.

—¿Vosté? ¿qué hi vé á fer aquí en aquesta hora? ¿Que no sab que aquesta es la nit de Totsants y que la tradició y la delicadesa y...

—Segui y no 'm vingui ab tants romansos—respón en Cánovas, assentantse també davant de la taula de don Práxedes.

Aquest clava la seva mirada en la cara del monstro y espera que don Antón expliqui 'l motiu de la visita.

—No sab per qué vinch? —No.

—¿Que voldria sapiguerho? —Sí.

—Donchs vaig á satisfer la seva curiositat.—

En Sagasta adressa las orellas y en Cánovas continúa parlant molt poch á poch:

—Vinch á demanarli las riendas del carro del Estat. Don Práxedes fa un sa't, com si efectivament anés en carro.

—¡Dimontri! —No hi ha dimontri que hi valga. ¡Las riendas!

—¡Pero, home! 'M sembla que va una mica massa depressa... ¿Sab quant temps fa que ocupu 'l poder?

—¡Un sigle!

—¡Ep!... No exagerém: 'l dia 11 del mes que vé fará dos anys. ¡Dos anys! Ja ho veu: una miseria.

—¡Bé!... Tractantse de miserias cadascú se sab las sévas. Si vosté cren que dos anys es poch, la méva gent troba qu' es massa.

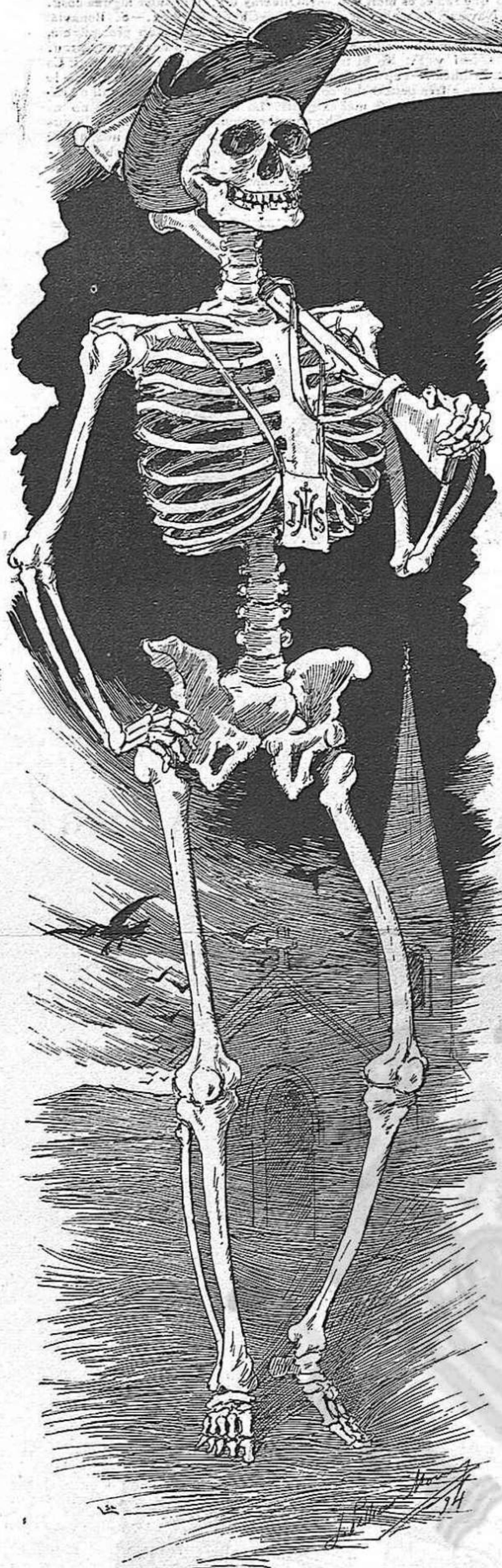
—¡Oh!... ¡qué vol dir aixó! ¿Que 'n fa cas vosté de la gent?

—De la méva, ¡sí!

—Jo ni de la méva ni de cap.

—Y donchs!—diu en Cánovas una mica impacient y comensant á picar de peus:—¿aquesta es l' única resposta que 'm dona?

LA QUE AVUY CAUSA MES ESTRAGOS

Sembla espantosa, repugnant, horrenda; mes no es tan fiera com algú la pinta: si 'ls liberals sabessin sacsejarlos tots los seus ossos se descompondrian.

—¿Si no 'n tinch cap més?... Reflexioni que jo al poder hi estich bastant bé, y pensí que si 'ls seus remats tenen ganas de pasturar, los meus s' han aficionat ab tal entussiasme á l' herba del pressupost, que no volen abandonar lo camp de cap de las maneras.—
Don Anton rebot violentment lo barret per l' alfombra y aixecantse com una serp en lo mes d' Agost exclama cridant ab totas las sevas forsas:
—¿Y 'l pacte? ¿y 'l conveni que vam fer la nit de... de dallonsas? ¿Que no se 'n recorda d' aixó?
—¡Prou!—diu en Sagasta, poch menos que plantantse á riu re:—¡prou que me 'n recordo! Lo que hi ha es que... de sabís es mudar de consell... y tenint la paella pél mànech y no fent encare dos anys que suco...

—¿De modo que no 's vol retirar?
—No.
—¿No?
Lo tintor va enlayre; las cadires rodolan per aquí y per allá; se sent trencadissa de vidres, cops de bastó, parauladas gruxudas, amenassas violents...
En aquell instant lo secretari del president, que vé del carrer, s' acosta al criat que guarda la porta.
—¿Ahónt es ell?—li pregunta.
—Es aquí dins ab don Anton.
—¿Qué fan?
—Jo crech que celebran... la castanyada...

FANTÁSTICH.

Se suposa que aixís que 'n López Dominguez deixi de ser ministre, la primera vacant de capitá general que ocurri, será per ell.
No 's negará que 'l nebot del oncle se l' ha ben guanyada. Tant es aixís, que á més del tercer entorxat hauria de concedirseli un títol nobiliari: com per exemple 'l títol de *Gran Duch*... ó si no 's vol *Duch* per ser un ancell massa gros, *Gran Canari de Melilla*.

Sempre que 's dongui públicament lo crit de «¡Viva 'l Papa-Rey!» recomanem que se li contesti ab un altre crit de aclamació.
Al «¡visca 'l Papa-rey!» dels neos, s' ha de respondre ab un «¡visca la reina de las papas!» dels despreocupats.

En Moret fa un viatge á París, torna y 's troba ab la crisi ministerial que l' obliga á dimitir.
Los castellans diuhén: «Quien fué á Sevilla perdió su silla.»
Desde avuy, per expressar la mateixa idea, 'ls catalans dirém:
«Qui va á París pert el panís.»

Se tracta seriament de eregir á Cuba un monument dedicat al general Martinez Trampas.
Demano la paraula pera presentar un projecte de la méva invenció.

Base del monument: unas quantas caixas de turró y de confitura de guayaba.
Sobre la base, s' hi aixecará un pedestal format de caixons de puros; y en los quatre costats, á manera d' inscripció, s' hi enganxarán bitllets de banch.
Sobre la base descansará la columna formada per un piló de duros mejicans.
Y al cim de la columna l' estatua del general feta de pasta de ramillet, vestida d' angel tutelar, ab alas y faldilletas, agnantantse ab un sol peu, y ostentant ab las dos mans un llas ab la següent inscripció:
«Gloria al héroe de la pau, conseguida per medi de las missas.»

Si arriban á obrir un concurs pel monument prometo enviarhi 'l que ara acabo de descriure degudament dibuixat.
Y si deixan de otorgarme 'l primer premi, consti desd' ara que 'm farán una injusticia.

Al arribar en Cánovas á Madrid va ser rebut ab grans aplausos pels seus partidaris que l' esperavan al andén de l' estació.
Si prou franch don Anton fos, los hi hauria pogut di':

—¿A qui aplaudiu: á n' á mi ó á l' esperança d' arrós?

Una frase de 'n Silvela, dedicada á n' en Cánovas:
—L' home als 30 anys no aprén; als 40 no lleigeix y als 50 no escolta.
—¿Y als 60?
—Als 60 din:—Silvela, ja pots xiular si 'l mónstruo no vol beure.

—Ab nou anys que fa que dura la restauració, los conservadors han governat únicament dos anys escassos!
Aixís s' expressava l' altre día D. Anton.
Y un conservador, veyentlo tan adelantat en operaciones aritméticas de sumar y restar, digué:
—¡Quín talent que té 'l nostre jefe!
En efecte, té un talent inverossimil; pero en mallorquí, que vol dir *gana*.

A la provincia de Logronyo ha sigut venuda á pública subasta per falta de pago de la corresponent contribució, una casa, trayense'n de la venta 14 pessetas 70 céntims.
Casi 'l preu que acostuman á valer las casas de pessebre, que 's venen á la fira de Santa Lluçia.
Primer síntoma que indica que baix la direcció dels partits monárquichs, la nació espanyola quedarà prompte convertida en un pessebre.

A pesar de que la crisi ministerial era pública, estantne enterat tothom, don Práxedes anava dihent:
—Aixó de la crisi son falornias: no hi ha res de lo que se suposa, 'l govern está avuy més unit que may.
¡Vaya un home més singu'ar!
Per retratarlo diré:
—A mida que disminuheix, lo tupé li creix... li creix...
Ja no es home: es tot tupé.

Lo bisbe de Plasencia prohibeix la lectura de la novela del Pare Paloma *Pequeñeces*.
L' arquebisbe de Toledo se proposa querellarse de injuria contra 'l director del periódich *EL movimiento católico*.
No olvidín que som á Espanya, y que aquí las mitras acaban en puntas com las banyas dels toros.

A n' en López Dominguez li ha entrat ara á última hora la gran fatlera de adquirir fusells Maüers per l' exércit, gastantshi, si es precis, la friolera de 40 ó 50 milions de pessetas.
Y que no li diguin que aquestas armas no han de servir per res, perque ell será capás de respondre:
—S' han de comprar, no hi ha remey, compremlas: los méus preparatius sempre son bons; que á falta d' enemichs que 'ns invadeixin, servirán per cobrar contribucions.

D. Joseph y la Maria
(qu' es la raspa que tú saps)
jugan á la loteria
quatre décims de dos naps.
Y ella, ahí, ab tal ocasió
va di al amo ab veu melosa:
—M' agradaria senyó
que 'm toques alguna cosa.

AGULETA.

Eu un ball de patacada:
—Noya ¿qué balla vosté?
—¡Quinas preguntas de fé!...
¿No veu qu' estich assentada?

Ll. S.

—Deu vos fassa bé, germá—
á un pobre digué un rectó
Y 'l pobre, al sentir aixó
de moment li contestá:
—Y á vos Deu vos fassa bó.

JOAN VILASECA.

La Carmeta y 'l Batista
son casats fa tres anyets,
y sense fills, tots solets
passan la vida molt trista.
Mes notantlos'hi ab la vista
que 'ls hi sobra la rahó,
no gastant gens bon coló
ara 's diu per lo vehinat
que d' ensá que s' han casat
ells dos no han fet res de bó.

J. ALAMALIV.

UN DIFUNT MORT DE POR

¡Ay que t' empaytan els japonesos!

y un altre pronóm després tres.

Lector, ab lo que t' hi dit
y juntanho com deus fé,
nom de dona tot seguit
tindrás en *Hu-dos-tercé*.

M. VICTORINO.

ANAGRAMA

De tot no 'm puch pas portar,
puig si 'n porto 'm fan molt mal,
tant mes, quan per caminar
necessito aná ab total.

GAYTER DEL PANADÉS.

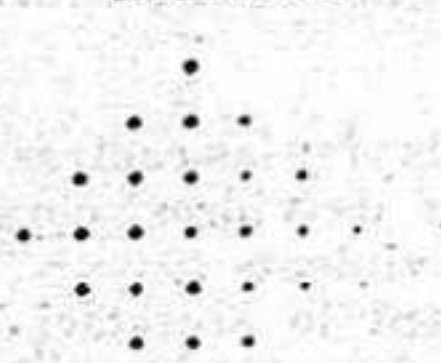
TRENCA-CLOSCAS

VENTRESCA.

Formar ab aquestes lletres de aquest
nom tant vulgar lo nom de una celebritat
de fama universal.

D. GRAU Y LLIMONA.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal,
consonant.—Segona: se fa ab las camas.
—Tercera: 'ls quadrúpedos ne tenen.—
Quarta: nom d' home.—Quinta: objecte
de pastor.—Sexta: nom de dona.—Sép-
tima: vocal.

PERE PRATS VILA

GEOGLIFICH

+ 0

+

+

TOT

P I I

S. NAS F.

Gracias per l' envió.—Pepet de Vilafranca: Tindrém present la séva reclamació.—Ll. Salvador: Lo quènto es molt vell y sapigut.—Follet: Está molt bé: gracias.—F. Llenas: Rebuda la composició prenlada.—P. C. Fers: No 'ns acaba de agradar.—J. Lledalna: Envihi algo original lo que remet es molt vell.—J. Oliveras y P.: Hei anirá alguna cosa.—E. Navarro: Es molt vell y sapigut.—Chelin: Es fluix.—S. Bonavia: Las composicions adoleixen sens dupte de ser escritas ab precipitació, dat lo descuidat de la forma.—J. Bagná y S.: No 'ns agrada prou.—M. Gardi y F.: No hi trobém lo compte.—Antonet del Corral: Lo mateix li dihé.—Pep de Gracia: Dificilment podém respondre de lo que fan los altres periodichs: com nosaltres no vivim del treball de colaboració, som una mica més exigents. Lo de aquesta semana no 'ns va tampoch, perque quan arriba aquell personatje no succeix lo que vosté suposa.—C. de Florida blanca: Veurém de aprofitarne una, que 's la més llarga.—J. Rodríguez Ayné: Vosté 'ns posa en roda: sobre l' originalitat de las dos composicions que 'ns envia 'tenim los nostres duptes, y per aquest motiu no 'ns decidim á estamparlas.—Un Paperé: No trobém la manera de donar una noticia com la que 'ns envia.

¡Éxit! OBRA NOVA ¡Éxit!

LA SALSA DEL AMOR

DEDICADA ALS LECTORS DE LA CAMPANA

per C. GUMÁ

Ilustrada ab dibuixos de M. Moliné

Preu: ¡DOS ralets!

Se ven á can Llopez, en los kioskos y per tot arreu.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Lluís Aboyas, A. Cspdevila y T., Quimet de Balaguer, A. B. Zamora, A. Font, E. Llonchs, J. S. y Coca, J. Oller, E. C. Gasull, S. Brugués, Berta y Pepita Alicia:—Lo qu' envian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans Joan sñcionat, H. Vila M., Un home de Seya, V. J. (a) Santanás, Chencenot y Ollime, J. Vives Vines, Pere Carreras, A. Scler, L. Brotan, Joanet Llimona, J. Starsmsa, Aguilera, A. Suñer Teyas, y Sleria:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadans Lluís Pelas: Las composicions sobre ser descuidadas de forma, no ofereixen cap novedat.—J. Puig Cassaryas: Ja ho haurá vist.—Mr. Engol: Lo de aquesta semana no 'ns fa pesa.—J. Vilaseca:

TRIBUT DE FAMILIA

Va arruiná á mitj Barcelona
pero vá enriquí al seu net,

just es que aquest satisfet
li portí la gran corona.

CUENTOS

Llavors del viatge del *Bellver*, que 'l tornar de Roma carregat de pelegrins, tan gran perill vá corre de naufragi, á un capellá qu' estava mitj espalmat, va dirli un mariner:

—Reverendo: si 'l temporal no calma, aquest vespre mateix anirém al Cel.

—Déu ens en guard!—va respondre 'l capellá ab molta ingenuitat.

En lo camp del honor.

Los padrins van á resoldre per sort quin dels dos rivals ha de tirar primer.

Al efecte un d' ells, se treu un duro de la butxaca y 'l tira en l' ayre á cara ó creu. Pero 'l séu apadrinat lo pesca 'l vol y se 'l guarda:

—Dos mesos fá que me 'l devías.... Per lo tant, estém en pans.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—Vi-la-se-ca.

2.ª CONVERSA.—Madalena.

3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Tot per ella.

4.ª TERS DE SÍLABAS.—AR MA RI

MA RI A

RI A LLA

5.ª GEOGLIFICH.—Com mes decent un vá, mes ben mirat será.

Han endavinat totes las soluciones los ciudadans J. Pa y Coca, A. Viader Jordán, E. C. Gasull y Anton Nyoca; n' han endavinadas 4, V. de Naps y Cols, Joanet Rocavert, Pere Carreras, A. B. Zamora y Vernis (a) Ganxet 3, Un Vilafranquí del C. de Sant Pere 2, F. Martín y O. J. (a) Satanás, y 1 no més, H. Vilá M.

ENDEVINALLAS

XARADA

Pronóm usat veurás tú,
en hu;
beguda es, per cert molt bona,
segona;